

SOUTĚŽ „O NUTRIČNĚ NEJKVALITNĚJŠÍ ŘEPKU“

doc. Ing. Jiří Brát, CSc.¹, Ing. Petr Zehnálek²,

doc. Ing. Petr Baranyk, CSc.³

¹Vím, co jím a piju, o.p.s. Praha, ²ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou,

³Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejnin

V rámci vyhodnocovacích seminářů Systému výroby řepky se pravidelně vyhláší výsledky soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“. V roce 2008 zvítězily odrůdy Labrador, Aviso a Radost. V dalších letech se vyhodnocovaly již dvě kategorie: odrůdy s předpokladem nové registrace a odrůdy ze Seznamu doporučených odrůd. Přehled vítězů od roku 2009 je uveden v tabulce I.

Tab. 1: Vítězové soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“

Rok	Kategorie odrůd	
	s předpokladem registrace	ze Seznamu doporučených odrůd
2009	Appolon	Labrador
2010	DK Exfile	Labrador
2011	Jumper	Labrador
2012	DK Explicit	Jumper
2013	DK Sensei	Jumper
2014	Astronom	DK Exquisite
2015	Alicante	Astronom
2016	Acapulco	Astronom
2017	Obelix	Allison
2018	Angelico	Allison
2019	Agile	Allison
2020	Aurelia	Angelico
2021	Picard	Agile (PT298)

Jak dopadlo hodnocení odrůd v roce 2021 ukazují tabulky II a III. Odrůdy jsou seřazeny sestupně dle klesajícího indexu „I“.

Index „I“ je dán obsahem esenciálních mastných kyselin, vypočítaným dle vzorce:

$$I = \% LA + 2 * \% ALA,$$

kde % LA odpovídá procentuálnímu obsahu kyseliny linolové a % ALA obdobně procentuálnímu obsahu kyseliny alfa-linolenové v oleji jednotlivých odrůd. Složení olejů je vyjádřeno průměrnými hodnotami z rozborů za 3 roky v případě nově registrovaných odrůd.

Poslední výsledky jsou započteny z nové sklizně. V každém roce jsou analyzovány odrůdy z jednoho pokusného místa. Dvojnásobné započtení obsahu kyseliny alfa-linolenové v rámci indexu „I“ zdůrazňuje menší dostupnost omega 3 polynenasycených mastných kyselin v rámci existujících přírodních zdrojů.

Tab. 2: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách s předpokladem registrace (průměr z let zkoušení 2019 až 2021)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
Picard	19,73	8,46	36,65
LG Auckland	21,04	7,51	36,06
LG Arnold	19,06	8,27	35,60
DK Excited	19,46	7,74	34,94
Desperado	17,97	8,18	34,32
Santana	18,15	7,95	34,06
Jurek	17,47	7,92	33,32
Tuba	17,14	7,50	32,14
Salute	16,69	7,58	31,86
Caroline	14,27	7,29	28,86
Ivanka	10,57	6,87	24,31

Tab. 3: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách aktuálně zkoušených v pokusech pro Seznam doporučených odrůd v ročníku 2020/2021 (průměr z let 2019 až 2021)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
Agile (PT298)	20,39	9,29	38,98
Attraction	20,13	8,88	37,88
Absolut	20,34	8,76	37,87
Marc KWS	19,35	8,77	36,89
Architect	19,29	8,80	36,89
Aganos	19,81	8,46	36,74
RGT Jakuzzi	19,92	8,27	36,46
Aurelia	20,33	8,05	36,43
ES Imperio	18,95	8,70	36,35
LG Antigua	19,63	8,25	36,12
Hogofogo	19,97	8,06	36,08
Ambassador	20,08	7,85	35,79
SY Alibaba	18,55	8,62	35,78
DK Exlibris	19,64	7,98	35,59
Onca	18,54	8,49	35,51
DK Expat	19,23	8,06	35,35
Artemis	19,43	7,93	35,29
DK Exotter	18,95	8,16	35,27
Sonyx	19,20	7,94	35,08
Duke	18,16	8,23	34,62
Quincy	16,59	8,89	34,38
InV1170	18,96	7,70	34,35
Duplo	17,87	8,03	33,93
Corida	17,97	7,96	33,90
Timothy	16,96	8,41	33,78
Jeremy	17,55	8,03	33,61
Sparker	18,36	7,59	33,54
Trezzor	17,78	7,66	33,11
Keltor	17,81	7,57	32,96
Batis	17,06	7,71	32,48
Sněžka	17,47	7,42	32,32
Dominator	15,94	8,12	32,19
Akilah	15,71	8,24	32,18
Corzar	18,52	6,57	31,65
Temptation	16,86	7,32	31,51